

Malmö, 16 maj 2018

Miljö- och energidepartementet
m.registrator@regeringskansliet.se

Remissyttrande: Mer fastighetsnära insamling av förpackningsavfall och returpapper - utveckling av producentansvaren

Ert dnr: M2018/00852/R

Vårt dnr: 160/18

Sysav har tagit del av promemorian om Mer fastighetsnära insamling av förpackningsavfall och returpapper - utveckling av producentansvaren. Vi tackar för möjligheten att lämna synpunkter på förslagen.

Synpunkterna framgår av bifogad sammanställning.

För eventuella frågor hänvisar vi till Anna Andersson, på avdelningen Verksamhetsutveckling, anna.andersson@sysav.se eller 040-635 2661.

Med vänliga hälsningar

Peter Engström
VD

Kopia:

Sysav

Anders Persson, Carina Eklund, Gunilla Carlsson,
Kjerstin Ekvall, Mathias Lindsjö

Regeringskansliet

Charlotta Broman, Linn Åkesson

Remissynpunkter Sysav

Mer fastighetsnära insamling av förpackningsavfall och returpapper - utveckling av producentansvaren

Sysav ställer sig bakom remissyttrandet från Avfall Sveriges, men vill ändå trycka särskilt på vissa punkter, som vi redovisar i detta yttrande.

Sysav har följande övergripande synpunkter på förslagen i promemorian:

- Det är positivt att fastighetsnära insamling av förpackningar och returpapper nu blir standard för de allra flesta. Det är en god service till medborgarna och det bör kunna bidra till bättre utsortering av de olika fraktionerna.
- Vi anser dock att det vore bättre att låta kommunerna ha ansvaret för insamlingen av förpackningar och returpapper, istället för att bygga upp ett parallellt system för insamlingen av detta avfall. Eftersom kommunerna redan idag har ansvar för insamling av rest- och matavfall från hushållen, så skulle det bli effektivt med en samordnad insamling av alla fraktionerna.
- Med ett kommunalt insamlingsansvar hade producenterna kunnat fokusera på det viktigaste, nämligen att förebygga uppkomsten av avfall, underlätta återbruk samt att skapa förutsättningar för att mer återvunnet material kan utnyttjas i produktionen av nya produkter. Producenterna har stora möjligheter att jobba i de översta stegen i avfallshierarkin, där de faktiskt har rådfighet och expertis och därför har störst möjlighet att påverka.
- Med den uppdelning av ansvar som Sysav förordar så bedömer vi att risken för konflikter mellan olika aktörer minskar och att det blir enklare och tydligare för medborgarna.
- Det är positivt att nedskräpningsproblematiken uppmärksammas och att förpackningar är en bidragande orsak till detta. Därför är det bra med förslagen om utökad insamling i offentliga miljöer. Men det uppstår även annat avfall i offentliga miljöer, där ansvaret för insamlingen ligger på kommunerna. Om detta ska särskiljas från förpackningar, så krävs dubbla insamlingssystem, vilket vi inte anser vara särskilt effektivt.

- Det är osäkert hur många godkända insamlingssystem som kommer att etableras, troligen endast ett fåtal eller till och med bara ett enda. Varför är ett privat monopol/oligopol bättre än ett kommunalt sådant?

Om insamlingsansvaret ändå kommer att läggas på producenterna, finns ett antal saker som bör beaktas:

- I förslaget beskrivs möjligheten för kommuner att agera som uppdragstagare till det godkända insamlingssystemet. I samband med detta bör risken för brott mot regler kring konkurrens och upphandlingskrav beaktas. Detta är särskilt viktigt i de fall där kommunens avfallshantering utförs i kommunägda bolag.
- I förslaget läggs stor vikt vid att det är genom prövning och tillsyn som systemet ska få en lämplig utformning. Sysav anser dock inte att det framgår tillräckligt tydligt hur detta ska gå till eller vilka krav som ska gälla. Detta borde regleras tydligare i föreskrifter eller liknande, för att öka transparensen och därmed också trovärdigheten.
- Som exempel på otydligheter i vad prövningen ska omfatta framgår det inte fullt vad som menas med ett lättillgängligt system. Tar man tex hänsyn till funktionshinder, språkbarriärer, fysiska avstånd vid utformningen av insamlingssystemet?
- Det är stor risk att den pågående utbyggnaden av fastighetsnära insamling stannar av i väntan på etablering av de nya godkända insamlingssystemen. Med det följer en överhängande risk att allmänhetens förtroende för systemet sjunker.
- Enligt förslaget syftar producentansvaret till att producenterna ska ta det fulla ekonomiska ansvaret för produkterna under hela livscykeln för att skapa incitament för utformning av dessa så att förebyggande, återanvändning och återvinning främjas. Då måste också alla de kostnader som är förknippade med insamlingen ingå i detta ansvar. Det innebär alltså att även kärl och kärlrengöring bör ingå i producenternas ekonomiska ansvar. Förslaget om att låta fastighetsägarna stå för kostnaderna för kärl förefaller märkligt med tanke på att fastighetsägare i dagsläget generellt sett inte äger de kärl de kärl som används.
- Flera kommuner inom Sysavregionen samlar in avfall i så kallade 4-fackssystem, ett system där flera olika fraktioner hämtas av ett fordon. Om förslaget antas bör det klargöras att lämplig samordning med kommunernas insamlingssystem ska prioriteras.
- Den infrastruktur som finns idag för insamling av förpackningar och returpapper bygger många gånger på avtal mellan kommuner

och privata utförare, särskilt i den fastighetsnära insamlingen. Dessa avtal kan i vissa fall ha långa avtalstider. Det är viktigt att hänsyn tas till sådan befintlig infrastruktur, som skulle kunna utgöra en bas i den kommande infrastrukturen för insamling. Detta skulle t.ex. kunna göras genom inrättande av övergångsregler, för avtal som tecknats innan de reviderade förordningarna trätt i kraft.